

Sag: 22/25243
KS: ANGP

Kegnæs Vandværk
v/ Martin Nielsen Terp
Vestermærk 12, Kegnæs
6470 Sydals

AnlægsID: 118156

TILLADELSE TIL VANDINDVINDING

Kegnæs Vandværk

Kongshoved 1A, 6470 Sydals

Den 19-10-2023

Tilladelse til indvinding af grundvand til almen drikkevandsforsyning, fornyelse - Kegnæs Vandværk

(meddelt i henhold til § 20 i vandforsyningsloven, jf. lovbek. nr. 602 af 10. maj 2022)

1. Sønderborg Kommunes afgørelse

Kegnæs Vandværk får hermed tilladelse til årligt at indvinde op til 100.000 m³ grundvand fra eksisterende borer.

Tilladelsen forlænges i 5 år frem til den 12. april 2027.

Der er udført en VVM-screening af den ansøgte vandindvindingstilladelse. Vandværkets tilladte årlige indvinding falder marginalt fra 110.000 m³ til 100.000 m³. Indvindingen vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, da forholdene er identiske med tidligere indvindingstilladelse.

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 7 skal Sønderborg Kommune vurdere, om afgørelser i medfør af bestemmelser i Vandforsyningslovens § 20, nævnt i habitatbekendtgørelsens § 8 stk. 10 pkt. 1, i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter kan påvirke udpegningsgrundlaget i de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Det nærmeste EU-habitat-område, H 200, Augustenborg Skov, ligger ca. 9 km nord for vandværkets indvindingsopland. Nærmeste Natura-2000 område fuglebeskyttelsesområde nr. 64 Flensborg Fjord og Nybøl Nor. Natura 200-området ligger ca. 200 meter fra kysten, ca. 214 meter fra de kystnære borer DGU nr. 170.436 og 170.451, og ca. 800 meter væk fra boring DGU nr. 170.522. Det vurderes konkret, at der ikke er nogen direkte hydraulisk kontakt og at der ikke er en potentiel risiko for, at udpegningsgrundlaget påvirkes væsentlig på baggrund af en fornyelse af indvindingstilladelsen.

Vandindvindingen ved Kegnæs Vandværk sker fra et primært grundvandsmagasin i 14 - 50 meters dybde. Den primære indvinding sker i boring DGU nr. 170.522, hvor grundvandsmagasinet er beskyttet af omkring 18 meter ler. De to øvrige indvindingsboringer ligger helt kystnært og bidrager kun begrænset til den samlede grundvandsindvinding. Vandindvindingen vurderes konkret, til ikke at have en direkte hydraulisk kontakt med den nærmeste § 3 beskyttede naturtype, som ligger ca. 420 m fra boring DGU nr. 170.522.

2. Formål

Indvindingens formål er almen vandforsyning i vandværkets forsyningsområde i henhold til den godkendte vandforsyningsplan for Sønderborg Kommune.

3. Vilkår for tilladelsen

3.1 Indvindingens omfang

Der må årligt indvindes 100.000 m³ grundvand til almen vandforsyning.

Den maksimale timekapacitet for hver boring bliver 28 m³/t for DGU nr. 170.522 og for borerne DGU nr.: 170.451 og DGU nr. 170.436 bliver de 9 m³/t og 4,5 m³/t.

3.2 Tidsfrist

Tilladelsen bortfalder den 12. april 2027.

Vandværkets eksisterende indvindingstilladelse, landvæsenskommissionen for Sønderjyllands amtskommunes afgørelse den 20. december 1971 bortfalder, idet afgørelserne er indarbejdet i denne afgørelse, sammen med den sidste tilladelse givet 12. april 2017.

3.3 Indvindingssted

Indvindingen af grundvand sker fra 3 borerer på matr.nr. 281 og 171 Hjortholm, Kegnæs, Sønderborg Kommune.

Boring 1 har DGU nr. 170.522 og er udført i 1985

Boringen er 51 m dyb og filtersat i 2 intervaller 23 - 29 m u.t og 47-51 m u.t.

Boring 2 har DGU nr. 170.436 og er udført i 1972

Boringen er 21 m dyb og filtersat i intervallet 16 - 21 m u.t.

Boring 3 har DGU nr. 170.451 og er udført i 1978

Boringen er 43 m dyb og filtersat i intervallet 37 - 42 m u.t.

Boringernes beliggenhed fremgår af bilag 1.

Vandværkets anlæg må ikke på væsentlig måde udbedres eller ændres uden at Sønderborg Kommune har givet tilladelse, jf. § 21 i vandforsyningsloven.

3.4 Vandkvalitet

Vandets kvalitet skal løbende undersøges i overensstemmelse med miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1383 af 03/10 2022, Bek. om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

3.5 Måling af vandforbrug og pejling

Mængden af det oppumpede vand skal måles med vandmåler. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid ændre bestemmelsen om målemetodens art.

Det målte vandforbrug for tiden 1. januar - 31. december skal hvert år indsendes til myndigheden inden den 1. februar det følgende år.

Vandspejlet i borerne skal, jf. § 22 stk. 3 i vandforsyningsloven, pejles mindst én gang om året i august måned. Pejlingerne udføres efter mindst 2 timers stop af pumperne.

Resultaterne sendes til Sønderborg Kommune 1. gang årligt sammen med indberetning af årets vandforbrug.

3.6 Afledning af skyllevand

Vandværket skal have en udledningstilladelse til udledning af filterskyllevandet.

3.7 Anlæggets funktion i undtagelsessituationer

Vandværket skal have en beredskabsplan for anlæggets funktion i undtagelsessituationer. Det skal af beredskabsplanen fremgå, hvordan forbrugerne forsynes med drikkevand i undtagelsessituationer, herunder:

- Ved strømafbud
- Beskyttelse mod radioaktiv forurening.
- Oversvømmelse af vandboringerne.

3.8 Fredningsbælte

I medfør miljøbeskyttelseslovens § 24 fastlægges et cirkulært fredningsbælte med radius 10 m omkring borerne. Hvis vandværket ikke ejer hele arealet for fredningsbæltet, skal der for den del af arealet, som ligger på anden mands ejendom, tinglyses en deklaration om 10 m fredningsbælte. Vandværket varetager selv tinglysningen og de eventuelle udgifter forbundet herved.

Inden for dette areal må der ikke gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler eller i øvrigt anbringes eller bruges stoffer på en måde, der kan udsætte anlæggene for forurening.

3.9 Beskyttelsesområde

Efter miljøbeskyttelseslovens § 22 fastlægges et cirkulært beskyttelsesområde med radius på 300 m og centrum i vandværkets borer.

Det er indenfor området forbudt at aflede overfladevand, drænvand, husspildevand eller andre forurenende væsker til grundvandet gennem borer eller brønde eller på nogen anden måde.

Desuden er det inden for området forbudt at have ubeskyttet oplag af skadelige stoffer liggende, der kan medføre fare for forurening af grundvandet.

Afledning af tagvand kan dog ske i en afstand på mindst 25 m fra borerne.

Der kan i forbindelse med den kommende indsatsplan for vandværket komme nogle rådighedsindskrænkninger i forbindelse med de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

3.10 Tilsyn

Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4. Beskrivelse af vandværket

Kegnæs Vandværk ligger på adressen Kongshoved 1A, Kegnæs, 6470 Sydals, matr.nr. 179, Hjortholm, Kegnæs, Sønderborg Kommune.

Det oppumpede råvand fra de 3 borer føres til iltning over en inka-belufter.

Det iltede råvand ledes herefter til 6 åbne filtre.

Efter filtrering ledes vandet til vandværkets rentvandsbeholder, der har en volumen på ca. 250 m³.

Udpumpningen til forbrugerne sker ved hjælp af 3 stk. pumper. Rentvandspumperne har frekvensstyring og en kapacitet på 88 m³/t.

Filterskylning sker 1-2 gange ugentligt og kun med vand.

Vandværket har en nødforbindelse til Sydals Øst Vandforsyning.

5. Forhold vedrørende vandforsyningsplan

Vandværkets forsyningsområde fremgår af Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan.

6. Erstatningsregler

Kegnæs Vandværks ejer er jf. §23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge af indvindingen. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

7. Beskyttelseszone

Ifølge § 21b i Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbek. nr. 5 af 03/01 2023 må der ikke anvendes pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssig og offentlige formål inden for en beskyttelseszone med radius på 25 m fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg.

NaturErhvervsstyrelsen skal føre tilsyn med overholdelse af disse beskyttelseszoner, jf. bek. nr. 1394 af 19/12 2011, bekendtgørelse om delegation til NaturErhvervsstyrelsen af tilsynet med overholdelse af en pesticid-, dyrknings-, og gødskningsfri zone omkring visse vandindvindingsanlæg.

8. Ansøgning og kommunens vurdering

Sønderborg Kommune modtog Kegnæs Vandværks ansøgning den 16. august 2022 om fornyelse af indvindingstilladelsen med en årlig indvinding på 100.000 m³ grundvand til drikkevandsforsyning.

Vandværkets tidligere indvindingstilladelse, til en årlig indvinding på 100.000 m³, er meddelt af landvæsenskommissionen for Sønderjyllands amtskommune den 20. december 1971, SLVK 14/70.

Vandværket har tidligere haft indvindingstilladelse med en årlig indvinding på 110.000 m³ grundvand til drikkevandsforsyning, meddelt af Sønderborg Kommune den 12. juni 2017, sagsnummer 15/27360

Indvindingen sker i et område med drikkevandsinteresser. Afstanden til andre vandindvindingsboringer ligger ca. 1.500 meter syd for vandværkets boringer.

Der er ca. 420 til nærmeste område beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven fra boring 170.522.

Sønderborg Kommune, Vand & Jord vurderer, at vandværkets fortsatte vandindvinding af grundvand ikke vil påvirke eller genere evt. omkringliggende ejendommers vandindvindingsanlæg eller påvirke omgivelsernes kvalitet væsentligt.

Hvis denne antagelse skulle vise sig fejlagtig efter yderligere oplysninger, kan dette medføre ændringer i vilkårene.

Kegnæs Vandværks indvinding foregår næsten udelukkende fra en enkelt boring med DGU nr. 170.522. Det gør at vandindvindingen er sårbar overfor nedbrud af råvandspumpe mv., men også sårbar hvis grundvandsressourcen forurenes eller overudnyttes. Netop en overudnyttelse af grundvandsressourcen omkring boringen er, hvad der sker ved den nuværende indvinding.

Grundvandsanalyser gennem de sidste 23 år viser, at indvindingen i den primære indvindingsboring DGU nr. 170.522 påvirker vandkemien i grundvandsmagasinet. Dette ses bl.a. ved udviklingen af sulfatkoncentrationen, som er steget jævnt fra 12 mg/l i 1990 til 90 mg/l i 2015 og stadig er 90 mg/l i 2019. Sulfatindholdet i grundvandet kan stige, hvis vandindvindingen påvirkes af nitratholdigt overflade-nært grundvand. Jo kraftigere der pumpes i en boring, jo større risiko er der for at trække det terrænnære grundvand ned mod det primære grundvandsmagasin. Ved at pumpe mere skånsomt over en længere tidsperiode, reducerer man denne risiko.

I boring DGU 170.522 er der også påvist indhold af nedbrydningsproduktet BAM (2,6-dichlorbenzamid) ved de 3 seneste boringskontroller. Dette forhold forstærker beviserne for, at den nuværende indvindingssituation forringer råvandskvaliteten.

Der også vist et højt men stabilt niveau af klor gennem de sidste 16 år ved borerne DGU nr 170.451 og 170.436, som ikke ser ud til at falde. For boringen DGU nr.: 170.451 er dette steget fra 46 mg/l i 2007 til 85 mg/l i 2021. For boringen 170.436 har niveauet af klor været højt siden 1994 på 67 mg/l og niveauet er ikke faldet. Siden prøven fra 2020 viste en koncentration på 80 mg/l på klor. Sulfatkoncentrationen er steget siden 2006 hvor koncentration lå på 9,2 mg/l hvor den er steget til og holdt sig stabilt mellem 91 – 88 mg/l for årene 2016-2020. Selve pumpeydelsen for disse borer har også været konstant de sidste mange år.

Desværre er det endnu ikke lykkedes at finde et nyt egnet grundvandsmagasin på øen. Ifølge kortlægningen af grundvandet på Als, findes der ikke et alternativt magasin, der kan anvendes. På den sydlige og sydvestlige del af øen er der fundet et tyndt sandlag i nogle borer. Men med en tykkelse på mindre end 4 meter og en meget kystnær placering, egner det sig ikke som et nyt fremtidigt grundvandsmagasin for vandværket. Kegnæs Vandværk melder i deres handlingsplan for 31. januar 2023 at de sammen med PC-brøndboring vil undersøge om grundvandsressourcen stadig er god nok til drikkevand. Det er ligeledes også planen at det skal undersøges om der skal etableres ny boring.

Sønderborg Kommune vil på baggrund af disse fund i den primære vandindvindingsboring 170.522, henstille til at der i kontrolprogram indskrives at det for hvert år skal måles for BAM (2,6-dichlor-benzamid), så der løbende holdes kontrol med dette.

9. Sundhedsstyrelsens bemærkning til sagen

Ansøgningen har været forelagt Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne i Syddanmark, der den 17. juli 2023 udtaler:

Styrelsen for Patientsikkerhed kan på baggrund af nedenstående sagsfremstilling tilslutte sig at vandindvindingstilladelsen til Kegnæs Vandværk fornyes, som foreslået af Sønderborg Kommune, så længe drikkevandskvaliteten bliver i henhold til BEK nr 972 af 21/06/2022.

Sønderborg Kommune har for Embedslægerne fremsat at vandbehandlingen på Kegnæs Vandværk fungerer udmærket, og der har ikke været de større overskridelser af de mikrobiologiske parametre.

Holdningen er at ansøgningen godt kan fornyes, gældende i 5 år, samtidigt skal der arbejdes målrettet med at bremse udviklingen af sulfat og BAM.

10. Klagevejledning

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, Danmarks Naturfredningsforening, Forbrugerrådet, Danmarks Sportsfiskerforbund, Sundhedsstyrelsen og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelsen kan påklages i henhold til bestemmelserne i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11.

Ønsker I at klage over denne afgørelse, kan I klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I klager via Klageportalen, som I finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. I logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom I plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen, i dette tilfælde Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når I klager, skal privatpersoner p.t. betale et gebyr på 900 kr. og virksomheder og organisationer et gebyr på 1.800 kr. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk

overførelse til Planklagenævn. Der henvises til Planklagenævnet, der offentliggør størrelsen af det gældende klagegebyr på nævnets hjemmeside.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis I ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal I sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune, Vand & Natur. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt jeres anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 20. november 2023. Hvis klage indgives, vil I blive underrettet.

Yderlig vejledning for klage findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:

[Klagevejledning Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

Civilt søgsmål

I kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1. Ønsker I at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for klagefristen, er fristen for at anlægge et civilt søgsmål 6 måneder efter at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger.

Aktindsigt

I har efter forvaltningsloven ret til aktindsigt i sagens akter. Ønsker I aktindsigt kan I kontakte mig og vi kan aftale nærmere.

Vi er også behjælpelige, hvis I har spørgsmål eller kommentarer til tilladelsen i øvrigt.

Med venlig hilsen

Johannes Felipe Lund-Larsen

Vand & Natur

Telefon 27 90 55 12

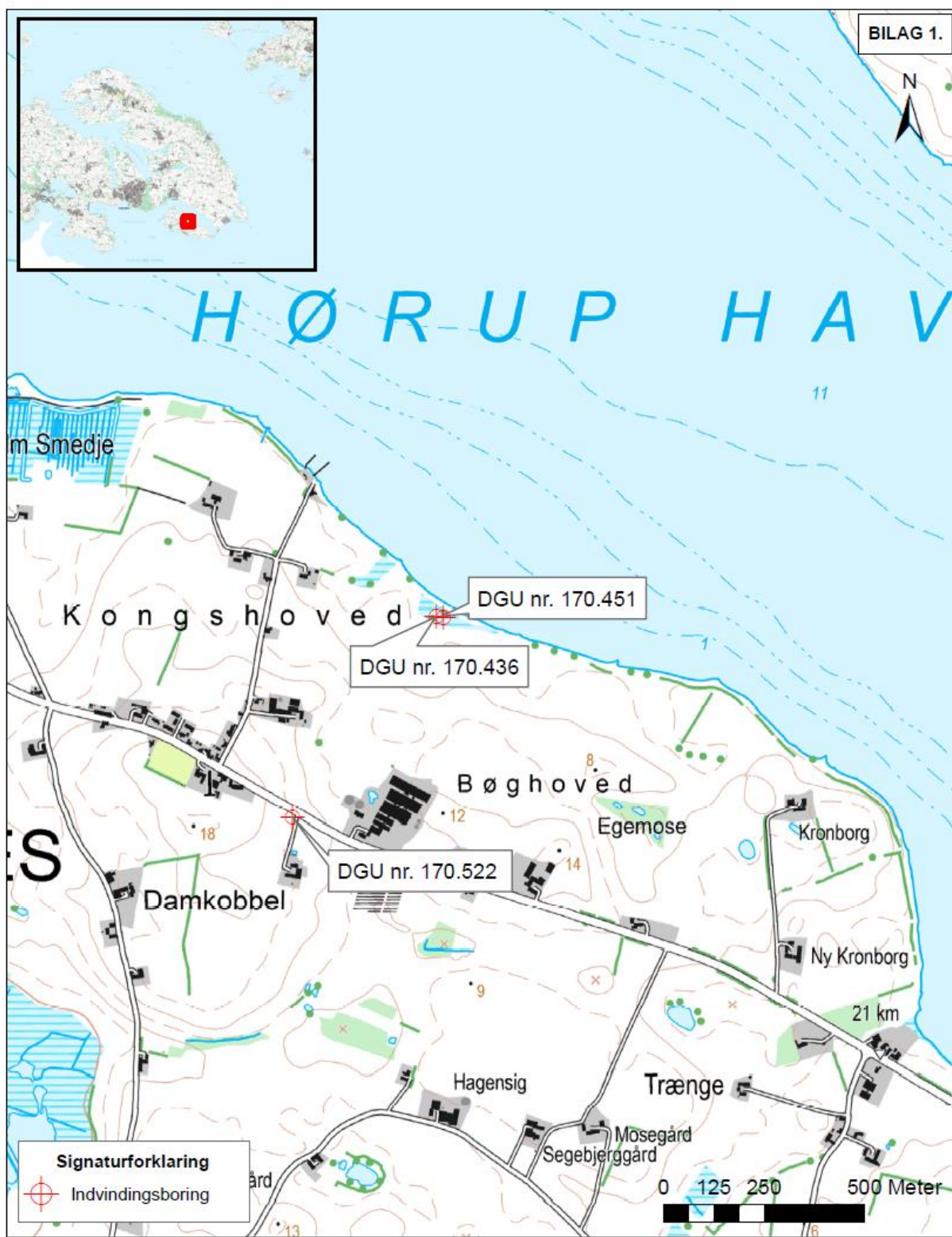
E-post: jolu@sonderborg.dk

Bilag 1:

1. Oversigtskort 1: 12.500 med angivelse af boringers placering.

Kopi af tilladelse med bilag 1 er tilsendt:

1. Embedslægeinstitutionen Syd - sesyd@sst.dk
2. Danmarks Naturfredningsforening - dnsoenderborg-sager@dn.dk
3. Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskerforbundet.dk
4. Forbrugerrådet - fbr@fbr.dk
5. NaturErhvervstyrelsen - naturerhverv@naturerhverv.dk.

Boringerens placering matr.: nr. 281 og 171, Hjortholm, Kegnæs